

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetæ Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 45.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

Cyre potens, regni que tui quod munere nostro
 Suscipies, moderare datas sapienter habenas.
 Tantum illud moneo; meus explorare quid optem,
 Quid iubeam labor esto, tibi parere iubenti,
 Cura sit, & lato mandata faceffere vultu.
 Tu mihi enim (dico repetens) fufisq; fugatisque
 Hostibus, & parta tranquillum pace per orbem,
 Sedem instaurabis Solymam, summoque Sionis
 Vertice, restitues solido mihi marmore templum,

Legamus (alt.)
 diuus Hier.
 historia Cyri
 maioris octo
 libris à Xeno-
 phonte con-
 scripta, & I-
 saie prophetia
 cetnemus im-
 pletam.

¹ Namque ego te, nondum cum sis, nec luminis auras
 Hauseris, & multis non sis oriturus ab annis,
 Prouidus elegi, lectumque sacro unguine tinxi,
 Cyre meus, dextraque, ut mos fert priscus, amice
 Porrecta, in solium nulli superabile duxi;
 Te sceptris reges positis, te poplite flexo
 Omnis adorabit terraq; marique potestas;
 Te gentes, te regna colent tibi nomine nostro
 Bellanti, porta pandentur, & aerea claustra,
 Prostratisque humiles dedent se mœnibus vrbes.

² Ipse ego victoris dux agminis, ante cornu sca
 Principia, & telis horrentia signa virisque,
 Terribilis visu incedam, monte sique morantes
 Impellam, non flumen iter, non vallis iniqua

Præpediet, non arati munimine vectes
 Opposito, effringam vectes, portasque reuellam.

³ Hic tibi thesauros regum redhibebo priorum,
 Defossasq; imis specubus, quas inuida tellus
 Humani generis damno, sub rupibus altis
 Iamdudum tenebris auoque situque sepultas,
 Non ipsi visas qui conspicit omnia Soli,
 Abdiderat, gazas retegam, totius ab annis
 Mille retro mundi spolia, exuniâque subacti.

His ego te donis, hoc te dignabor honore,
 Ut quis sim, tua qui populis decora alta futuris
 Præcino, teque tuos ante ortus nomine signo,
 Agnoscas, meritoque colas, reuerenter adores,
 Non diuis similem fufis, aut marmore sectis,
 Sed verum solumque Deum decus Israël;

Præsidiumque mei summum: ⁴ Namque illius ergo
 Ifacidaq; mei, quo non mihi promptior alter
 Obsequio seruare fidem, te, Cyre, superbis
 Gentibus imponam regem, dominumque tyrannis,
 Suscipiamque tuas partes, famamque, decusque,

Regnum.

Cap. 45.

¹ Hæc dicit Domi-
 nus christo meo Cy-
 ro, cuius apprehendi
 dexterâ, ut tubitiam
 ante faciem eius Gê-
 tes, & dorâ regum
 vertam, & aperiam
 coram eo ianuas, &
 portæ non claudentur.

² Ego ante te ibo: &
 gloriosos terræ humi-
 liabo: portas aereas
 conteram, & vectes
 ferreos confringam.

³ Et dabo tibi thesau-
 ros absconditos, & ar-
 cana secretorum: vt
 scias quia ego Domi-
 nus qui voco nomen
 tuum Deus Israël.

⁴ Propter seruū meū
 Iacob, & Israël ele-
 ctum meum, & voca-
 ui te nomine tuo: af-
 similaui te, & non co-
 gnouisti me.

Ioseph. lib. 11.
 Antiq. Iud.
 auctor est Cy-
 rum hoc le-
 gisse vatici-
 nium.

Regnumque orbe tuum toto memorabile reddam.

Te tamen ornatum tot dotibus atque triumphis

Non ego nescieram fore diis ut templa paternis

Extrueres, legesque meas, moremque sacrorum

Aut ignorares, aut ritu imbutus auito

Negligeres; clarum nihilominus ire per orbem

Conspicuumque dedi populis, atque omine lato

In magnum misi imperium, quo gloria nostri

Numinis occiduum pernix peragraret & ortum:

1 Iamque Deus dicar verus, solusque saluter,

2 Nec votis posthac alius precibus-ve vocetur;

3 Qui lucem feci & tenebras, qui nomina nocti,

Nomina, cum nondum luceret, propria luci

Imposui, magnoque diem, noctemque minori

Mandavi lustrandam astro; qui bella metumque

Terrorumque fero, cum iustas ultio penas

Poscit, & impietas hominum scelerata meretur;

4 Qui pacem, pacisque bonae bonus ocia mitto

His, sua qui versi agnoscunt errata fatentes,

Et veniam lacrymis poscunt: Deus haec ego cuncta

Perficiam: Deus omnipotens, Deus omnituensq;

5 Saevus in iniustos, iustis bonus omnibus aequus.

5 Ego Dominus, & non est amplius: extra me non est Deus: accinxi te, & non cognovisti me:

6 Ut sciant hi qui ab ortu solis, & qui ab occidente, quonia abfque me non est. Ego Dominus, & non est alter:

7 Formans lucem, & creans tenebras: facies pacem, & creans malum: ego Dominus faciens omnia haec.

Cyrus Deum non agnovisse, notum est ex Esdra, lib. primo, cap. primo.

VATL